

Протојереј Николај Балашов о наступима Патријарха Вартоломеја у Кијеву

Заменик председавајућег Одељења за спољне црквене послове Московске Патријаршије поделио је за РИА Новости своја размишљања о наступима цариградског Патријарха Вартоломеја у Кијеву, чија је посета била уприличена поводом 30. годишњице од независности земље.

У наступима Патријарха Вартоломеја у Кијеву виšekратно је звучао скуп тема које су се понављале.

Ево о чему је Патријарх говорио.

Аутокефалност (црквена независност) такозване „ПЦУ“, коју чине представници расколничких група, наводно је дата потпуно законито. Наводне „привилегије“ Цариградске столице, које јој, тобоже, дају право да доноси појединачне одлуке у односу на друге Православне Помесне Цркве,

такође су, наводно, потпуно законите и канонске. Цариград, наводно, није ништа променио у традиционалној православној еклесиологији (учењу о Цркви). Напротив, мењају га они који данас не пристају да се потчине непогрешивом „духовном вођи 250 (или 300) милиона православних хришћана широм света“, како се „зеленом Патријарху“ свиђало да назива себе. Макар му се раније свиђало, али сада је свима јасно да већина православних хришћана не сматра Патријарха Вартоломеја за свог духовног вођу након расколничких поступака које је починио.

Кијевска реторика Патријарха Вартоломеја показује да је Његова Светост забринута због критике неканонског уплитања Цариградске Патријаршије у украјинске послове, а која долази од архијереја, теолога и историчара многих православних цркава.

Но, Патријарх не успева да пружи уверљиве одговоре, који би навели остале Помесне Цркве православне породице да признају нову аутокефалност „Најсветије цркве Украјине“. Он једноставно увек понавља да је увек у праву, јер је Цариградски престол увек у праву; да „Велика Црква Христова“ са којом се идентификује нема потребу ни о чему да разговара ни са ким, јер је он непогрешив, увек се разапиње и жртвује ради нашег општег добра, и позива све православне да верују у то. У супротном, пак, више неће бити православни.

Али, реч је о томе да ми, православни, немамо и никада нисмо имали такву верску догму. Цариградски Патријарх апсолутно није Римски Папа. И нисмо ми, православни, имали Први ватикански сабор. И, уопште, папска *infallibilitas* (непогрешивост), чак и према представама наше католичке браће са којима се Фанар данас тако брзо зближава, повезана је са озбиљним ограничењима.

Патријарх се у свом свечаном говору код Свете Софије Кијевске жали на неке „неологизме, нове формулације и опасне еклесиолошке ставове“, као и на „покушаје рушења црквених институција“, које теже „омаловажавању значаја Цариградске Архиепископије“ скоро до стања „музејског експоната“. Он чак признаје да „има много оних који верују да се Васељенски Патријарх наводно удаљава од стварности“. А као одговор на то, очигледно, осећајући да је његова тренутна аргументација недовољна, обећава да ће „у блиској будућности“ показати „и одговарајуће текстове и цео ток овог (украјинског) питања“.

Шта да се ради. Патријарх московски и целе Русије Кирил одавно је предлагао Цариградском Патријарху да заједно проуче „одговарајуће текстове“ и историјски ток питања, позивајући најбоље научнике из различитих земаља, укључујући и онда када је последњи пут боравио у Фанару у августу 2018. године. Тада је Патријарх Вартоломеј одговорио да нема времена за то, да му је и без тога све јасно. Ако се сада поново јавља интересовање за текстове, можемо препоручити одлично издање – „Уједињење Кијевске митрополије са Руском Православном Црквом. 1676-1686. г. Истраживања и документи“, које је 2019. године објавила „Православна енциклопедија“ под редакцијом митрополита волоколамског Илариона. Тамо се на једном месту налази све што је неопходно. Књига садржи 912 страница и 246 архивских докумената. Сада је

преводимо на грчки, иако, наравно, за то треба времена. У краћем облику главна историјска грађа добро је представљена у књизи митрополита кикског Никифора „Савремено украјинско питање и његово решавање по божанским и светим канонима“, која је доступна на грчком и енглеском језику, а руско издање ускоро излази из штампе.

Мало је вероватно да ће историјска и канонска истина занимати владаре судбине света са обала Босфора, где се више од тристагодишње историјске стварности једноставно поништава потезом пера, а расколници и анатемисани са истом лакоћом обраћају у „православне архијереје“. О овом последњем Цариградски Патријарх је сматрао да је за сваки случај потребно у Кијеву рећи да њихово тумачење није „поверено кабинетским научницима“, него онима којима следује. Па, разумете.

„Мислите ли, господо, да сте ви држава? Држава, то сам ја!“, рекао је некада Луј XIV посланицима француског парламента.

„L'église c'est moi! (Црква, то сам ја!)“ – као да данас звучи у наступима у Кијеву. Једина зачкољица је у томе што из неког разлога не верују сви у то...

Извор: <https://mospat.ru/sr/news/87923/>